

Na podlagi tretjega odstavka 20. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US in 33/07 – ZPNačrt) in prvega odstavka 90. člena Zakona o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti (Uradni list RS, št. 102/04 – uradno prečiščeno besedilo) izdaja Vlada Republike Slovenije

U R E D B O

o preverjanju radioaktivnosti pošiljk odpadnih kovin

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(namen uredbe)

Ta uredba določa z namenom, da se prepreči čezmerna izpostavljenost delavcev in prebivalstva zaradi nezadostnega nadzora nad visokoaktivnimi viri sevanja in viri sevanja neznanega izvora ter da se prepreči velika premoženjska škoda zaradi odpravljanja posledic onesnaženja nad predpisano mejo, zahteve in pravila ravnanja glede ukrepov varstva pred sevanji, ki jih morata upoštevati prejemnik in organizator prevoza pri uvozu ali vnosu odpadnih kovin v Republiko Slovenijo, pri tranzitu pošiljk odpadnih kovin s povišanim sevanjem in pri domačem prometu s takimi pošiljkami, v skladu z Direktivo Sveta 2003/122/EURATOM z dne 22. decembra 2003 o nadzoru visokoaktivnih zaprtih radioaktivnih virov in virov sevanja neznanega izvora (UL L št. 346 z dne 31. 12. 2003, str. 57).

2. člen

(področje uporabe)

(1) Ta uredba se uporablja za odpadne kovine, ki nastajajo na območju Republike Slovenije in zunaj Republike Slovenije ter so kot odpadki namenjene v skladiščenje pred njihovo nadaljnjo predelavo ali neposredno v predelavo v napravo za proizvodnjo železa, jekla ali barvnih kovin na območju Republike Slovenije oziroma na območju držav članic EU.

(2) Ta uredba se uporablja tudi za pošiljke odpadnih kovin s povišanim sevanjem, ki so na območju Republike Slovenije v tranzitu.

(3) Za vprašanja v zvezi z ravnanjem pri pošiljanju odpadnih kovin, ki niso posebej urejena s to uredbo, se uporablja predpis, ki ureja pošiljanje odpadkov, za vprašanja v zvezi s predelavo odpadnih kovin v napravah za proizvodnjo železa, jekla ali barvnih kovin pa predpis, ki ureja ravnanje z odpadki.

(4) Za vprašanja v zvezi z meritvami radioaktivnosti pošiljk odpadnih kovin, ki niso posebej urejena s to uredbo, se uporabljata predpis, ki ureja monitoring radioaktivnosti, ter predpis, ki ureja uporabo virov sevanja in sevalne dejavnosti.

3. člen

(pojmi)

V tej uredbi uporabljeni pojmi pomenijo:

1. izvajalec meritev radioaktivnosti pošiljk odpadnih kovin (v nadaljnjem besedilu: izvajalec meritev) je pravna oseba, ki je pridobila pooblastilo za izvajanje monitoringa meritev radioaktivnosti sekundarnih kovinskih surovin v skladu s predpisom, ki ureja monitoring radioaktivnosti;

2. notranji promet je promet pošiljk odpadnih kovin med pošiljatelji in prejemniki na območju Republike Slovenije;

3. meritve radioaktivnosti so meritve hitrosti doze sevanja gama;

4. hitrost doze sevanja gama (v nadaljnjem besedilu: hitrost doze) je opredeljena v predpisu, ki ureja sevalne dejavnosti;

5. odpadne kovine so odpadki, ki se v skladu s klasifikacijskim seznamom odpadkov iz predpisa, ki ureja ravnanje z odpadki, uvrščajo v skupini odpadkov s številčkama 19 12 02 (železne kovine) in 19 12 03 (barvne kovine) ter so podrobneje opredeljeni v prilogi 1, ki je sestavni del te uredbe;

6. organizator prevoza je tisti, ki organizira prevoz ali opravlja druge storitve v zvezi s prevozom pošiljk odpadnih kovin;

7. poročilo o meritvah ionizirajočega sevanja pošiljke odpadnih kovin (v nadaljnjem besedilu: poročilo o meritvah) je poročilo o izvedbi meritev radioaktivnosti pošiljk sekundarnih kovinskih surovin, ki ga izdelata izvajalec meritev v skladu s predpisom, ki ureja monitoring radioaktivnosti;

8. pošiljka odpadnih kovin je prevozno sredstvo, naloženo z odpadnimi kovinami, in sicer v železniškem prometu vsak posamezen vagon,

v cestnem pa vsako posamezno motorno ali priklopno vozilo, s katerimi se prevažajo odpadne kovine;

9. prejemnik je fizična ali pravna oseba, ki prejme pošiljko odpadnih kovin;

10. tranzit je prevoz pošiljk odpadnih kovin čez ozemlje Republike Slovenije iz držav članic EU v druge države članice EU ali v tretje države in iz tretjih držav v države članice EU;

11. vnos je prevzem pošiljke odpadnih kovin, ki prihaja v Republiko Slovenijo iz države članice EU in ima carinski status Skupnostnega blaga.

4. člen

(vstopni prehodi za odpadne kovine)

Pošiljke odpadnih kovin smejo vstopati v Republiko Slovenijo le na mejnih prehodih za mednarodni blagovni promet.

II. PRAVILA RAVNANJA PRI POŠILJANJU ODPADNIH KOVIN

5. člen

(obveznosti prejemnika pošiljke odpadnih kovin)

(1) Prejemnik mora zagotoviti, da izvajalec meritev v skladu s svojim programom meritev izvede meritve radioaktivnosti vsake pošiljke odpadnih kovin, ki se uvozi ali vnese na ozemlje Slovenije. Prejemnik mora od izvajalca meritev pridobiti poročilo o teh meritvah.

(2) Kadar gre v primerih iz prejšnjega odstavka za uvoz pošiljk odpadnih kovin, mora prejemnik ali njegov zastopnik pred odobritvijo za te pošiljke s strani carinskega organa ene od carinsko dovoljenih rab ali uporab, ki pa ni izvoz, ponovni izvoz ali tranzit predložiti poročilo o meritvah pristojnemu carinskemu organu.

(3) Prejemnik mora za vsako pošiljko odpadnih kovin v notranjem prometu zagotoviti, da izvajalec meritev v skladu s svojim programom meritev izvede meritve radioaktivnosti pošiljke odpadnih kovin, preden prejemnik začne s predelavo odpadnih kovin iz take pošiljke, pri čemer se za predelavo odpadnih kovin šteje pridobivanje kovin in njihovih spojin z recikliranjem odpadnih kovin. Prejemnik mora od izvajalca meritev pridobiti poročilo o meritvah, če izmerjene vrednosti radioaktivnosti pošiljke odpadnih kovin presegajo vrednosti iz prvega odstavka 8. člena te uredbe.

(4) Prejemnik krije vse stroške izvedbe meritve radioaktivnosti pošiljke odpadnih kovin, ki se izvajajo v zvezi s pošiljko odpadnih kovin, prav tako pa tudi vse morebitne stroške ukrepov varstva pred sevanji, ki mu jih odredi inšpekcija Uprave Republike Slovenije za jedrsko varnost (v nadaljnjem besedilu: URSJV) v zvezi z ravnanjem z zavrnjeno pošiljko odpadnih kovin.

(5) Prejemnik mora poročilo o meritvah shraniti za najmanj tri leta od njegove izdaje.

6. člen

(letno poročanje)

Izvajalec meritev mora najpozneje do 15. februarja v tekočem letu URSJV predložiti letno poročilo o meritvah za preteklo leto in v njem navesti podatke o:

- številu in vrsti pošiljk odpadnih kovin, za katere je zagotovil meritev radioaktivnosti,
- rezultatih meritev radioaktivnosti pošiljk odpadnih kovin, ki so bile zavrnjene zaradi preseganja ravni sevanja v skladu s to uredbo.

7. člen

(obveznosti organizatorja prevoza pošiljke odpadnih kovin v tranzitu)

(1) Če je bil organizator prevoza pošiljke odpadnih kovin, ki je organiziral njen tranzit čez Republiko Slovenijo, obveščen, da so pristojni organi države članice EU ali tretje države zavrnili nadaljnji prevoz pošiljke odpadnih kovin zaradi povišane radioaktivnosti, mora obvestiti URSJV o zavrnitvi pošiljke odpadnih kovin in ukrepih, ki so mu bili v zvezi z zavrnitvijo odrejeni.

(2) Organizator prevoza pošiljke odpadnih kovin iz prejšnjega odstavka mora zagotoviti izvedbo in kriti vse stroške ukrepov varstva pred sevanji, ki mu jih odredi inšpektor URSJV v zvezi z ravnanjem z zavrnjeno pošiljko odpadnih kovin.

8. člen

(zavrnitev pošiljke odpadnih kovin)

(1) Če izvajalec meritev na podlagi meritev radioaktivnosti ugotovi, da hitrost doze na površini pošiljke odpadnih kovin več kot za 50%

presega hitrost doze naravnega ozadja, mora o tem obvestiti URSJV.

(2) Če gre v primeru iz prejšnjega odstavka za uvoz odpadnih kovin, carinski organ pošiljke odpadnih kovin ne sprost v prosti promet, prejemnik pa mora zagotoviti njeno vrnitev pošiljatelju, pri čemer URSJV o tem obvesti pristojni upravni organ države, iz katere je pošiljka odpadnih kovin prišla oziroma v katero se vrača.

(3) Če gre v primeru iz prvega odstavka tega člena za vnos odpadnih kovin, mora prejemnik zagotoviti, da se pošiljka odpadnih kovin vrne v državo, iz katere je prišla, URSJV pa o zavrnitvi pošiljke odpadnih kovin obvesti pristojni upravni organ države, iz katere je pošiljka odpadnih kovin prišla.

(4) Če je kraj odprave pošiljke odpadnih kovin iz drugega in tretjega odstavka tega člena na območju Republike Slovenije, URSJV odredi ukrepe varstva pred sevanjem osebi, ki je pošiljko odpadnih kovin odpravila.

(5) Če iz poročila o meritvah izhaja, da je najvišja vrednost sevanja na površini več kot 50-krat večja od hitrosti doze naravnega ozadja ali da je hitrost doze na mestu voznika oziroma spremljevalnega osebja več kot 5-krat večja od hitrosti doze naravnega ozadja, mora prejemnik na svoje stroške nemudoma zagotoviti ukrepe varstva pred sevanji na kraju, na katerem je pošiljka odpadnih kovin, če mu jih odredi pristojni inšpektor.

9. člen

(obveščanje o izvajalcih meritev)

(1) URSJV mora imeti na svojih spletnih straneh objavljen seznam pooblaščenih izvajalcev meritev.

(2) URSJV vsako leto najpozneje do 5. januarja pošlje pristojnemu carinskemu organu seznam pooblaščenih izvajalcev meritev.

III. VSEBINA POROČILA O MERITVAH

10. člen

(poročilo o meritvah)

(1) Poročilo o meritvah lahko izdelata samo izvajalec meritev.

(2) Poročilo o meritvah mora vsebovati najmanj naslednje podatke:

- kraj in datum meritve,
- izvajalec meritve radioaktivnosti,
- vrsta odpadnih kovin,
- količina odpadnih kovin,
- pošiljatelj pošiljke odpadnih kovin,
- prevoznik pošiljke odpadnih kovin,
- organizator prevoza pošiljke odpadnih kovin,
- prejemnik pošiljke odpadnih kovin,
- registrska številka motornega ali priklopnega vozila, če gre za cestni prevoz, ali številka tovarne listine železniškega vagona, če gre za pošiljanje odpadnih kovin po železnici,
- hitrost doze naravnega ozadja na merilnem mestu,
- opis, kako so bile morebitne izmerjene povišane hitrosti doz prostorsko razporejene po površini pošiljke odpadnih kovin (enakomerno, na enem samem mestu ipd.),
- najvišja izmerjena hitrost doze na površini pošiljke odpadnih kovin,
- izmerjena hitrost doze na mestu voznika oziroma na mestu spremljevalnega osebja,
- uporabljeni merilnik sevanja,
- predlog ukrepov varstva pred sevanjem.

(3) Izvajalec meritev mora eno kopijo poročila o meritvah hraniti najmanj tri leta od njegove izdaje.

IV. NADZOR

11. člen

(inšpektorji in nadzor)

Izvajanje te uredbe nadzirajo inšpektorji URSJV, pristojni za sevalno in jedrsko varnost in carinski organi.

V. KAZENSKE DOLOČBE

12. člen

(prekrški)

(1) Z globo od 12.000 do 120.000 eurov se za prekršek kaznujejo:

1. prejemnik, ki je pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, če:

– ne zagotovi izvedbe meritev radioaktivnosti pošiljke odpadnih kovin, ki jo uvaža ali vnaša ali ne pridobi poročila o teh meritvah v skladu s prvim odstavkom 5. člena,

– sam ali njegov zastopnik pošiljko odpadnih kovin, ki jo uvaža, predloži za carinsko dovoljeno rabo ali uporabo, ki ni izvoz, ponovni izvoz ali tranzit brez predložitve poročil o meritvah pristojnemu carinskemu organu v skladu z drugim odstavkom 5. člena,

– za pošiljko odpadnih kovin v notranjem prometu ne zagotovi meritev pred predelavo kovinskega materiala iz take pošiljke ali od izvajalca meritev ne pridobi poročila o meritvah, če rezultati meritev presegajo vrednosti iz prvega odstavka 8. člena te uredbe, v skladu s tretjim odstavkom 5. člena,

– ne hrani poročila o meritvah v skladu s petim odstavkom 5. člena,

– ne zagotovi vrnitve pošiljke odpadnih kovin pošiljateljju, če gre pri uvozu odpadnih kovin za primer iz drugega odstavka 8. člena,

– ne zagotovi, da se pošiljka odpadnih kovin vrne v državo, iz katere je prišla, če gre za vnos odpadnih kovin iz tretjega odstavka 8. člena,

– ne zagotovi nemudoma ukrepov varstva pred sevanji na kraju, na katerem je pošiljka odpadnih kovin, ki mu jih je odredil pristojni inšpektor v skladu s petim odstavkom 8. člena;

2. organizator prevoza pošiljke odpadnih kovin, ki je pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, če:

– ne obvesti URSJV o zavrnitvi pošiljke odpadnih kovin in ukrepih, ki so mu bili v zvezi z zavrnitvijo odrejeni, v skladu s prvim odstavkom 7. člena ali

– ne zagotovi izvedbe ali ne krije vseh stroškov ukrepov varstva pred sevanji, ki mu jih odredil inšpektor URSJV v zvezi z ravnanjem z zavrnjeno pošiljko odpadnih kovin, v skladu z drugim odstavkom 7. člena;

3. pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki je na ozemlju Republike Slovenije odpravil pošiljko odpadnih kovin, če ne zagotovi izvedbe ukrepov varstva pred sevanjem, ki jih je v zvezi s pošiljko odpadnih kovin odredila URSJV v skladu s četrtem odstavkom 8. člena;

4. izvajalec meritev, ki je pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, če:

– ne predloži letnega poročila o meritvah za preteklo leto v roku iz 6. člena ali ga ne izdela v skladu s 6. členom ali

– ne hrani poročila o meritvah v skladu s tretjim odstavkom 10. člena te uredbe.

(2) Z globo od 1.200 do 4.100 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje tudi odgovorna oseba prejemnika pošiljke odpadnih kovin, organizatorja prevoza pošiljke odpadnih kovin, pravne osebe ali samostojnega podjetnika posameznika, ki je na ozemlju Republike Slovenije odpravil pošiljko odpadnih kovin, ali izvajalca meritev.

VI. KONČNA DOLOČBA

13. člen

(končna določba)

Ta uredba začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne 1. januarja 2008.

Št. 00719-87/2007/8

Ljubljana, dne 6. septembra 2007

EVA 2007-2511-0169

Vlada Republike Slovenije

Janez Janša l.r.
Predsednik

Priloga 1:

Podrobnejši opis odpadnih kovin, ki se uvrščajo v skupini odpadkov s številčkama 19 12 02 in 19 12 03:

- bakrovi odpadki in ostanki,
- odpadki in ostanki železa ali jekla; odpadni ingoti iz železa ali jekla za pretaljevanje,
- nikljevi odpadki in ostanki,
- aluminijeви odpadki in ostanki,
- svinčevi odpadki in ostanki,
- cinkovi odpadki in ostanki,
- kositrni odpadki in ostanki,
- volframovi odpadki in ostanki,
- molibdenovi odpadki in ostanki,
- tantalovi odpadki in ostanki,
- magnezijevi odpadki in ostanki,
- kobaltovi odpadki in ostanki,
- bizmutovi odpadki in ostanki,
- kadmijevi odpadki in ostanki,
- titanovi odpadki in ostanki,
- cirkonijevi odpadki in ostanki,
- antimonovi odpadki in ostanki,
- manganovi odpadki in ostanki,
- berilijevi, kromovi, germanijevi, vanadijevi, galijevi, hafnijevi, indijevi, niobijevi (kolumbijevi), renijevi in talijski odpadki in ostanki ter
- odpadki in ostanki kermetov.